

Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2020

Obsah

ÚVOD	3
Právní rámec činnosti.....	3
Dozorová činnost, časový fond.....	3
INTEGROVANÉ AGENDY	4
Právní rámec	4
Plán kontrol.....	5
OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ	7
Právní rámec	7
Plán kontrol.....	8
OCHRANA VOD	12
Právní rámec	12
Plán kontrol.....	12
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	16
Právní rámec	16
Plán kontrol.....	17
OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES	24
Právní rámec	24
Plán kontrol.....	24
OCHRANA LESA	28
Právní rámec	28
Plán kontrol.....	28

ÚVOD

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) bude nadále v roce 2020 zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí** (dále „ŽP“), v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**.

Tuto činnost lze rozdělit na činnost **dozorovou – kontrolní**, což je stěžejní činnost ČIŽP prováděná inspektory zejména 10 oblastních inspektorátů příp. Ředitelstvím ČIŽP a činnost **nedozorovou**. Zde se jedná o vydávání souhrnných stanovisek a vyjádření např. v rámci procesu EIA, k projektovým dokumentacím, dotacím z operačních programů ŽP, v povolovacím procesu aj.

Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání informací v rámci resortu i vně, využitelných např. pro podávání zpráv Evropské komisi nebo přípravě novelizace obecně závazných právních předpisů.

Dozorová činnost, časový fond

Reálně naplánovat objem činnosti ČIŽP, zejména té dozorové, je možno víceméně jen na základě statistických údajů z minulých období.

Kontroly

Časová náročnost jednotlivých kontrol a následně vedených správních řízení je **diametrálně rozdílná** v návaznosti na **typ kontrolovaného subjektu** a **kontrolovaný zákon** (energetická zařízení, ČOV, skládky, původci odpadů atd.).

Důležitá je také **velikost subjektu** a **rozsah činnosti** (např. u obalů – dovoz např. jen stovky kg obalů vs. markety s celorepublikovou působností – tisíce tun obalů). Dalšími hledisky, která ovlivňují náročnost při provedení kontroly, je **spolupráce subjektu** (přebírání dokladů, umožnění kontroly) a např. legislativní nejasnosti v dané problematice.

Průměrná délka kontroly je též **rozdílná dle složek** ochrany ŽP a činí cca u oddělení odpadového hospodářství OI ČIŽP 4,5 dny, odd. ochrany vod 3 dny, odd. ochrany ovzduší 2 dny, odd. ochrany lesa 6,5 dne a odd. ochrany přírody od 1 hodiny na detašovaném pracovišti Letiště Václava Havla (CITES) až po 3 dny u kontrol dle zák. o ochraně přírody a krajiny. Do této doby je započítána příprava na kontrolu, provedení kontroly a další související práce po kontrole (vkládání do CIS, tzn. centrálního informačního systému ČIŽP, příp. zpracování a uložení zprávy o kontrole na Informační systém integrované prevence, který spravuje Ministerstvo životního prostředí apod.) až po odeslání závěrečného protokolu.

Obecně se **plánuje 40 – 45% časového fondu** inspektora určenému k dozorové - kontrolní činnosti inspektorů.

Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly vč. např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření **havárií** (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Integrovaná prevence

Počet plánovaných kontrol **na IPPC zařízeních** (s integrovaným povolením), tzn. kontrol **převážně prováděných společně více nebo všemi složkami technické ochrany ŽP**, tvoří na rozdíl od plánů kontrolní činnosti těchto složek téměř 100% možné kapacity kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná se o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné správní řízení.

Plán kontrol na IPPC zařízeních (Program běžných kontrol) je uveden samostatně pod plánem činnosti v rámci integrovaných agend.

Nedozorová činnost, prevence

V rámci zefektivnění působnosti v ochraně ŽP **bude též nově ČÍŽP kladen důraz na provádění osvětové činnosti** při dozoru, **spolupráci** s ostatními **orgány státní správy** a na **rozšíření a zkvalitnění nedozorové činnosti** v oblasti předávání informací vně vůči veřejnosti i dovnitř pro vzdělávání inspektorů, tzn. **konferencemi, semináři, školeními** apod.

Další oblastí je řešení přijatých **podnětů**, podávání trestních oznámení, podávání podnětů ČÍŽP k jiným správním orgánům apod.

Plnění povinností daných **informačními zákony** (z. č. 106/1999 Sb. a 123/1998 Sb.).

Důležitou **preventivní činností** zůstává též tvorba a vydávání **vyjádření a stanovisek**, zejména:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší,
- k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlášených SFŽP,
- projektovým dokumentacím,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům atd.

1. INTEGROVANÉ AGENDY

Právní rámec činnosti

Oblast integrovaných agend bude Česká inspekce životního prostředí (Inspekce) nadále **v roce 2020** zajišťovat v rámci výkonu státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy** na ochranu životního prostředí, v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**, zejména zákonů:

č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých dalších zákonů,

č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,

č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů a

Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

Činnost v oblasti integrovaných agend v roce 2020 lze rozdělit na **činnost dozorovou (kontrolní)** a **nedozorovou** (tj. vydávání souhrnných vyjádření a odborných sdělení, posudků, názorů, např. v rámci procesu EIA nebo IPPC).

Kontrolní činnost provádí inspekce dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, v souladu s ustanoveními Kontrolního řádu, tzn. zákona č. 255/2012 Sb., vedení přestupkových řízení dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nápravná řízení atd. v souladu se Správním řádem, tzn. zákona č. 500/2004 Sb.

Důležitou oblastí činnosti inspekce je též shromažďování a předávání na IS IPPC MŽP atd. informací využitelných např. pro **podávání zpráv** Evropské komisi nebo při přípravě novel obecně závazných právních předpisů, činnost v rámci **žádostí o informace** dle zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 106/1999 Sb.

Plán a program běžných kontrol IPPC zařízení

A) Dozorová činnost

Stěžejní v **oblasti integrované prevence** je vnější **kontrolní činnost** jednotlivých OI ČIŽP. Tuto a ostatní činnost ve vazbě na výše uvedenou legislativu též relevantně specifikují vnitřní služební předpisy inspekce.

Plán kontrol IPPC zařízení, tzn. v působnosti zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (**Plán**) a program běžných kontrol těchto zařízení (**Program**) jsou specifické – značně rozdílné od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí inspekce.

Prioritou je povinnost akceptování ustanovení novelizovaného zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (zákonem č. 69/2013 Sb. - § 20b, § 34 atd.), kterou se implementuje **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady **2010/75/EU** ze dne 24. 11. 2010 o **průmyslových emisích** (The Industrial Emissions Directive).

Dle těchto ustanovení třeba zejména dodržet **doby mezi dvěma kontrolami na místě** (jeden až max. tři roky dle rizikovitosti zařízení). Tímto jsou kladeny **značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol** i dalších činností inspekce v této oblasti.

Složkové úkoly

Na základě **stanovení rizikovitosti zařízení**, byl zpracován **plán** běžných kontrol již na třetí období tří let, tj. 2020 až 2022, který navázal na plány 2014 – 2016 a 2017 - 2019 a je k dispozici v tabulkové podobě v souhrnu za inspekci a v podrobnostech po jednotlivých OI. Složkový úkol integrovaných kontrol (běžné kontroly všech IPPC zařízení 2020 – 2022) se týká aktuálně celkem **1786** IPPC zařízení dle **IS IPPC**, v členění po OI ČIŽP, dle jejich působnosti. V návaznosti na každou kontrolu na místě má inspekce navíc zákonnou povinnost na zpracování a vyvěšování **Zpráv o kontrole** pro veřejnost na IS IPPC.

Program běžných kontrol na zařízeních spadajících pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci byl zpracován v tabulkové podobě ŘDT ČIŽP v souhrnu a jednotlivými OI jmenovitě, po konkrétních IPPC zařízeních a po čtvrtletích roku 2020. Program je zpracován souhrnně v rámci OIA a kontroly jsou též informativně zahrnuty do plánů kontrolní činnosti odborných složek ochrany životního prostředí, které koordinovaně tuto činnost provádějí (ochrana vod, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství).

Obsah a struktura Programu kontrol

Tzv. integrované kontroly, tj. kontroly na zařízeních spadajících pod zákon o integrované prevenci jsou rozlišeny na celkové – komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP (**KC**) a kontroly dle

specifických úkolů a problematiky regionu (**KSP**) - zohlednění úrovní a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií.

Dále jsou zde naplánovány též **kontroly složkové (vícesložkové)** na plnění podmínek integrovaného povolení (**KSL**), prováděné běžně na těchto zařízeních v rámci složkových specifických úkolů odbornými odděleními ochrany životního prostředí, např. energetická i výrobní zařízení jako elektrárny, výtopny, cementárny, vápenky; nejvýznamnější čistírny odpadních vod, chemické provozy, subjekty nakládající ve větším rozsahu se závadnými látkami; skládky NO.

Celkem bylo na rok 2020 **naplánováno na IPPC zařízeních provést 675 běžných kontrol** (KC+KSL+KSP), viz souhrnná tabulka dále.

Všech subjektů i mimo IPPC se pak týkají kontroly plnění povinnosti dle zákona o integrovaném registru znečišťování (**KIR**), tzn. zejména kontroly vedení evidence a případného ohlašování do **Integrovaného registru znečišťování (IRZ)** prostřednictvím **Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP)** a kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újmě a její nápravě (**KEU**) a nařízení vlády č. 295/2011 Sb. (finanční zajištění; základní, příp. podrobné hodnocení rizika).

Specifické úkoly (KSP)

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, po dohodě požadoval, samozřejmě mimo splnění zákonných povinností, pokud možno zařadit **jako specifický úkol** do plánu a programu kontrol na rok 2020 **problematiku zařízení obtěžujících zápachem** (zejména tech. zařízení, na která byla podána řada podnětů či petice, mediálně sledovaných atd.). Této problematice věnovat maximální pozornost a nasazení.

Zároveň se předpokládá vyhodnocení specifického úkolu za roky 2018 a 2019 k **problematice skládek.**, tzn. zvlášť uvést za roky 2018 a 2019 za OI významné případy skládek, dle závažnosti porušení závazných podmínek provozu IP těchto zařízení, vyspecifikování porušení a uvedení případných sankcí.

Mezi specifické kontroly (**KSP**) na rok 2020 dále zařadit kontroly dle aktuální **problematiky v regionu** (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k **závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných** atd.) a též pokud bude mít OI podezření na zařízení, která nemá, ale měla by mít IP.

Rozložení kontrol na zařízeních pod IPPC podle typu:

Typy kontrol	Počty kontrol 2020	(Počty kontrol 2019)
Celkové - komplexní kontroly v oblasti ŽP	253	(241)
Kontroly složkové (vícesložkové) na plnění podmínek IP	408	(397)
Kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu	14	(25)
Celkově program běžných kontrol	675	(663)
Kontroly plnění povinnosti dle zákona o IRZ	251	(212)
Kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újmě	72	(39)
Celkem integrované agendy	998	(914)

B) Nedozorová činnost

Další podstatnou částí činnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2020 budou vyjádření, sdělení, posudky apod. Jedná se o souhrnné dokumenty, které obsahují vyjádření jednotlivých složek inspekce ve svých odbornostech.

Vyjádření vydávaná OI v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb.

Na základě předchozích let lze i pro rok 2020 očekávat, že největší podíl bude představovat zpracování vyjádření právě v rámci procesu EIA/SEA (cca 600 vyjádření).

Vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo ke změnám integrovaného povolení.

Krajské úřady vyžadují od inspekce zhodnocení její perfektní znalosti provozů tím, že požadují zpracovávání těchto odborných vyjádření a takto zajištění kontrolovatelnosti a vymahatelnosti závazných podmínek provozu dle IP. Provádí koordinátoři integrovaných agend ve spolupráci s ostatními odbornými odděleními OI ČIŽP.

Dále budou zpracovávána vyjádření k dobrovolným environmentálním nástrojům jako je např. **EMAS** nebo program **Bezpečný podnik** a k ekologickým auditům, příp. kompletace k dotacím z Operačních programů ŽP, vyhlašovaných Státním fondem životního prostředí.

Nezanedbatelný je i aktivní podíl inspekce na činnosti v **technických pracovních skupinách** např. zejména při **MŽP** „Kraje a integrovaná prevence“ a při **MPO** „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

C) Závěr

Počet plánovaných kontrol **v integrovaných agendách** naplňuje, na rozdíl od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí inspekce, téměř plně možnou kapacitu kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná o **velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné** jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné přestupkové, či správní řízení. Eventuální zbytek kapacity bude využit při spolupráci nebo přímo při řešení podnětů, šetření havárií a poruch (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

2. OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany ovzduší, bude v roce 2020 zajišťovat výkon státní správy na úsecích vlastní ochrany ovzduší, ochrany klimatického systému a ochrany ozónové vrstvy Země, podle obecně závazných národních právních předpisů i přímo účinných předpisů ES s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Těmito právními předpisy pokrývajícími výše uvedené oblasti ochrany životního prostředí jsou:

Ochrana ovzduší, udržitelnost biopaliv, integrovaná kontrola a prevence

- **Zákon č. 201/2012 Sb.** o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška MŽP č. 415/2012 Sb.** o přípustné úrovni znečišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší a Nařízení vlády č. 189/2018 Sb. o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot.
- **Zákon č. 76/2002 Sb.** o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 25/2008 Sb.** o integrovaném registru znečišťování a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ochrany životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 100/2001 Sb.** o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Země

- **Zákon č. 73/2012 Sb.** o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška MŽP č. 257/2012 Sb.** o předcházení emisím látek, které poškozují ozonovou vrstvu, a fluorovaných skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009** o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu.
- **Nařízení Komise (EU) č. 744/2010, kterým se mění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009** o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, s ohledem na kritická použití halonů.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014** o fluorovaných skleníkových plynech.
- **Nařízení Komise (ES) č. 2067/2015, č. 304/2008, č. 2066/2015, 306/2008, č. 307/2008, č. 2065/2015, č. 2068/2015, č. 1497/2007, č. 1516/2007 a č. 1191/2014,** vydaná k provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady o fluorovaných skleníkových plynech a kontrolám dodržování povinností.
- **Zákon č. 383/2012 Sb.** o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
- **Nařízení Komise (EU) č. 601/2012** o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES.

Kromě povinností stanovených České inspekci životního prostředí obecně závaznými právními předpisy budou inspekce pro potřeby Ministerstva životního prostředí shromažďovány informace využitelné pro podávání zpráv Evropské komisi k naplnění požadavků jednotlivých směrnic a informace využitelné jako podklady pro přípravu návrhů obecně závazných právních předpisů.

Plán kontrol

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší České inspekce životního prostředí bude v roce 2020 zaměřena na **řešení aktuálních případů z oblastí ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země**, jakož i na prevenci před nežádoucími činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivňovat stav v uvedených oblastech.

Prioritou zůstávají **kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší**, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a přispívají ke znečištění ovzduší látkami nebo jejich prekurzory, u kterých jsou na značné části České republiky překračovány imisní limity stanovené pro ochranu zdraví – poléťavým prachem, polycyklickými aromatickými uhlovodíky a přízemním ozonem. Národní program životního prostředí klade důraz na prosazování technologií a změny technologických postupů vedoucích ke snížení emisí znečišťujících látek, včetně projektů na snížení či eliminaci zápachu. Přednostní zaměření kontrolní činnosti na stacionární zdroje znečišťování ovzduší, které svými emisemi významnou měrou přispívají ke znečištění ovzduší látkami, u kterých jsou překračovány imisní limity poléťavého prachu, polycyklických aromatických uhlovodíků a oxidů dusíku navíc uvádí usnesení vlády ČR ze dne 8. července 2019 č. 502 k závěrům vyplývajících z „*Dialogue o čistém ovzduší a návrhu dalšího postupu*“.

U stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u nichž byl v rámci programů zlepšování kvality ovzduší identifikován významný příspěvek k překračování imisních limitů – stacionárních zdrojů velké energetiky, výroby a zpracování kovů, těžby a zpracování nerostných surovin - se jedná zejména o kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu, včetně podmínek uvedených v provozních řádech jako součástí povolení, spolu s podmínkami provozu stanovenými provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty. V některých případech se na kvalitě ovzduší významnou měrou podílejí fugitivní emise ze stacionárních zdrojů. Ministerstvem životního prostředí byl z uvedeného důvodu podán návrh na

sledování technických podmínek provozu zdrojů ve vztahu k fugitivním emisím – přednostně sléváren a manipulací se surovinami i produkty při zpracování nerostných surovin. V zaměření kontrolní činnosti na rok 2020 je zahrnuta i skupina stacionárních zdrojů z oblasti nižších příkonů nebo kapacit, které se na lokální úrovni významně podílejí na znečišťování ovzduší tuhými znečišťujícími látkami (poléťavým prachem), jako kotelny na pevná paliva, zpracování dřeva, sila, zpracování kameniva, výroba stavebních materiálů i jejich recyklace a výroba keramiky.

Velká pozornost, jak tomu bylo i v roce 2019, je v plánu kontrolní činnosti, v návaznosti na jednu z prioritních oblastí vyjmenovanou v Národním programu životního prostředí, **věnována zdrojům emitujícím látky vyvolávající u obyvatel pachový vjem**, jako jsou chovy hospodářských zvířat, výroby bioplynu, kafilerie, kompostárny, skládky komunálních odpadů, čistírny odpadních vod, lakovny a ostatní povrchové úpravy, výroby a zpracování polymerů, sušárny dřeva a dřevní štěpky, skladování a spalování odpadů, udírny a provozy na zpracování rostlinných a živočišných surovin na potraviny a krmiva pro zvířata. Ke kontrolám dodržování emisních limitů i ke zjišťování úrovně znečišťování pachovými látkami bude využívána odběrová a měřicí technika oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí.

Zaměření kontrolní činnosti v roce 2020 obsahuje i kontroly výkonu osob s autorizací nebo certifikací Ministerstva životního prostředí k vybraným činnostem v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země.

Důležitou činností inspektorů ochrany ovzduší je jejich zapojení do povolovacího řízení stacionárních zdrojů znečišťování jako důležitého preventivního prvku ochrany ovzduší. V souladu s účinnými nástroji zlepšování kvality ovzduší bude inspekce ve svých vyjádřeních v povolovacích řízeních **prosazovat snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší** - bude využívat možnosti podávat návrhy na stanovení specifických emisních limitů pro znečišťující látky i pro látky obtěžující zápachem u zdrojů s rizikem obtěžování zápachem, nebo stanovení takových technických podmínek provozu, jejichž dodržováním budou emise těchto látek minimalizovány. Inspektoři složky ochrany ovzduší se budou podílet na vyjádření k záměrům projednávaným v režimu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), zejména na posouzení předpokládaných vlivů záměrů na ovzduší. Do oblasti preventivní lze zahrnout i účast zástupce inspekce v komisích Ministerstva životního prostředí pro posuzování odborné úrovně žadatelů o autorizace podle zákona o ochraně ovzduší a mezilaboratorní zkoušky postupů stanovení emisí, prováděné přímo v laboratoři inspekce.

V oblasti ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země budou kontroly zaměřeny, jak na dodržování podmínek při **omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do životního prostředí**, tak na prevenci jejich úniků při zacházení s těmito látkami včetně jejich zneškodňování. U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení budou i nadále v roce 2020 kontrolovány instalace detekcí úniku chladiv, jejich provozování i ověřování funkčnosti a bude kontrolováno dodržování podmínek při zajišťování kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení. Kontrolován bude i **výkon činnosti osob s certifikátem Ministerstva životního prostředí k instalaci zařízení, kontrolám jejich těsnosti, znovuzískávání, regeneraci a recyklaci chladiv i jejich zneškodňování**. Znovuzískávání regulovaných látek, jejich sběr a zneškodňování je stále prioritou ochrany ozonové vrstvy Země. Česká inspekce životního prostředí bude dohlížet na dodržování podmínek dovozu halonů pro jejich kritická použití i harmonogramu zákazu užívání regulovaných látek (halonů) jako náplní stabilních hasicích systémů a na jejich zneškodňování. Poznatky získané během kontrol osob zacházejících s regulovanými látkami – jejich dovozem - budou využity v činnosti, kterou je inspekce též pověřena, a to správou poplatku za dovoz těchto látek. Podle výsledků kontrol dodržování poplatkové povinnosti dovozci regulovaných látek pro kritické použití v předcházejících letech je namístě rozsah těchto kontrol rozšířit. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozonové vrstvy (omezování a prevence úniků regulovaných látek) i klimatického systému Země (omezování a prevence úniků fluorovaných skleníkových plynů) se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny

a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny.

Jako součást péče o klimatický systém Země bude kontrolován rozsah veškerých povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému **obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého**, a to jak provozovatelů stacionárních zařízení, tak provozovatelů letadel. Důraz bude kladen na ověřování projektovaných jmenovitých příkonů a projektovaných kapacit zařízení, jak vyplynulo z konzultací s odborem energetiky a ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí.

Inspektoři složky ochrany ovzduší se budou účastnit i kontrol integrovaných. Kontrolní činnost inspekce bude podle aktuálních potřeb doprovázena vlastním stanovováním úrovně znečišťování vybraných znečišťujících látek, včetně koncentrace látek obtěžujících zápachem.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením.

Předpokladem pro efektivní výkon kontrolní činnosti ve všech svěřených oblastech jsou i údaje z evidence o provozu zařízení, jeho údržbě, mimořádných provozních stavech i činnosti autorizovaných a certifikovaných osob. Proto jsou do plánu zahrnuty i **kontroly veškerých evidenčních a oznamovacích povinností kontrolovaných osob**. V roce 2020 budou na žádost Ministerstva životního prostředí pokračovat cílené kontroly osob s autorizací k vypracování odborných posudků a pozornost bude dále zaměřena na výkon činnosti osob k měření imisí.

V rámci spolupráce s ostatními orgány státní správy bude pokračovat spolupráce s Českou obchodní inspekcí při kontrolách dodržování povinností prodejců i uživatelů náterových hmot a přípravků s obsahem organických rozpouštědel a Celními úřady při kontrolách dodržování povinností při dovozech a vývozech regulovaných látek i fluorovaných skleníkových plynů a výrobků i zařízení s jejich obsahem.

Počty plánovaných kontrol podle typu zdrojů, zařízení, činností, nebo kontrolovaných osob, v roce 2020

Kontrolované zdroje / zařízení / osoby	Počty plánovaných kontrol
Zdroje vyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	1022
Zařízení s integrovaným povolením se zdroji znečišťování ovzduší (kontroly složkové + vícesložkové s odpovědností inspektora ochrany ovzduší)	254
Zdroje nevyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	37
Zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	52
Osoby zacházející s regulovanými látkami nebo fluorovanými skleníkovými plyny nebo s výrobky a zařízeními s obsahem těchto látek	68
Autorizované osoby, certifikované osoby	34
Celkem	1467

SLOŽKOVÉ ÚKOLY

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů látek znečišťujících ovzduší a technických podmínek provozu provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, s využitím jak výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů, měření měřicí technikou ČIŽP, tak kontrolou ostatních dokladů vypovídajících o provozu a emisích zdrojů.

2. Kontroly dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (stanovené povoleními k provozu / regulačními řády).
3. Kontroly dodržování ostatních podmínek a povinností provozovatelů stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší při ochraně ovzduší, a to provozování zdroje na základě povolení, spalování povolených paliv a dodržování dalších podmínek povolení, zjišťování úrovně znečišťování prostřednictvím autorizovaných osob i instalace a provozování systému kontinuálního měření emisí, dodržování evidenčních a ohlašovacích povinností. V rámci tohoto úkolu bude plněn i tematický úkol navržený Ministerstvem životního prostředí – kontrola plnění technických podmínek provozu zdrojů ve vztahu k fugitivním emisím – přednostně sléváren a manipulací se surovinami i produkty při zpracování nerostných surovin.
4. Kontroly dodržování podmínek ochrany ovzduší provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší neuvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší provozovaných právnickými nebo podnikajícími fyzickými osobami.
5. Kontroly výkonů činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, měření imisí, odborné posudky, rozptylové studie, s důrazem na výkon činnosti osob s autorizací k vypracování odborných posudků a měření imisí.
6. Průběžná aktualizace údajů o spalovnách odpadů a o spalovacích zařízeních zjištěných na základě kontrol provozu těchto zařízení a jejich měsíční předávání správci registru.

b) Oblast ochrany ozonové vrstvy

1. Dodržování rozsahu a podmínek certifikátů Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, osobám k recyklaci výrobků s obsahem regulovaných látek, znovuzískávání regulovaných látek a k jejich zneškodňování.
2. Kontroly dodržování podmínek osobami provozujícími stacionární zařízení s obsahem regulovaných látek nejméně 3 kg a osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
3. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv a hasiv na bázi regulovaných látek.
4. Kontroly dovozců, výrobců a vývozců regulovaných látek – licence Komise, podávání zpráv.
5. Kontroly dovozců regulovaných látek pro kritická použití a plnění jejich poplatkové povinnosti v plném rozsahu povinnosti inspekce jako správce poplatku.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Ověřování údajů o zařízeních zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, která jsou uvedena v povoleních, i jejich provozování; kontroly plnění povinnosti ohlašování změn, kontroly dodržování povinností vůči správci registru povolenek.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům stacionárních zařízení v povolení.
3. Kontroly plnění povinností stanovených provozovatelům letadel zákonem č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, včetně dodržování podmínek stanovených v plánech pro zjišťování emisí a tunokilometru.
4. Kontroly dodržování povinností provozovateli zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů odpovídajícím 5 tunám ekvivalentu CO₂ a vyšším i osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.

5. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv s fluorovanými skleníkovými plyny.
6. Kontroly dovozců částečně fluorovaných skleníkových plynů a těchto plynů obsažených v předem naplněných výrobcích nebo zařízeních – dodržování kvót, podávání zpráv.

3. OCHRANA VOD

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena dle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES se zaměřením na**
 - kontrolu plnění podmínek povolení k nakládání s vodami
 - kontrolu nakládání se závadnými látkami
 - řešení starých ekologických zátěží
 - řešení havárií na vodách
 - vedení centrální evidence havárií na vodách
 - kontroly odběrů vod pro provoz malých vodních elektráren
 - kontroly odběrů vod pro zasněžování
 - kontroly zemědělských podniků, podniků rybářství a bioplynových stanic
- **zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES**
 - kontrola dodržování ustanovení zákona
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS)
 - zpracování zprávy o kontrole dle přílohy č. 4 zák. č. 229/2015 Sb.
 - zpráva o kontrole dle § 41 zák. č. 224/2015 Sb.
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů**

Další činnost složky ochrany vod:

Mezi další činnosti řešené složkou ochrany vod patří řešení podnětů od fyzických a právnických osob, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích ochrany vod, účast v pracovních komisích, účast na plánování v oblasti vod (Plány dílčích povodí, Programy opatření), spolupráce s MŽP, MZe, vodoprávními úřady, krajskými úřady apod.

Plán kontrol

Priority OOV:

V roce 2020 se budou inspektoři OOV zaměřovat jednak na výkon běžné kontrolní činnosti dle plánu kontrol na toto období, avšak neméně důležitá bude i realizace prevence znečištění podzemních a povrchových vod, na kterou se inspektoři zaměří při jednáních s vodoprávními úřady, správci toků, odbornou i laickou veřejností. Prioritním úkolem pro rok 2020 je kontrola velkých zdrojů znečištění s integrovaným povolením (úkol H 1) a nejvýznamnějších městských/komunálních čistíren odpadních

vod (ČOV) nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO) v rámci úkolu S 1. U úkolů S 1 a S 2 bude kontrolní činnost rozšířena o prioritní úkol zadaný Ministerstvem životního prostředí - kontrolu vypouštění nečištěných odpadních vod z přepadů jednotné kanalizace, které nejsou odlehčovacími komorami dle § 8 odst. 3 písm. g) zákona o vodách.

Vícesložkové a složkové úkoly v ochraně vod

A. Rozložení kontrol podle úkolů v rámci plánu OOV:

Úkol	Označení úkolu	Počet plánovaných kontrol
Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO	S 1	145
Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO	S 2	243
Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami	S 3	187
Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách	S 4	182
Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)	S 5	88
Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona	S 6	116
Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	S 7	145
Specifické úkoly v oblasti ochrany vod	Sp	302
Celkem*		1 408

* Poznámka: inspektoři OOV provedou v rámci prioritního úkolu H 1 „Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením“ ve spoluúčasti s ostatními složkami ČIŽP dalších **410 kontrol**. Celkem tak bude za OOV v roce 2020 provedeno **1 818 plánovaných kontrol**.

B. Vícesložkové úkoly v oblasti ochrany vod

Hlavní úkol 1 (H 1):

Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Ve spolupráci s ostatními složkami budou inspektoři OOV také v roce 2020 kontrolovat vybrané subjekty s integrovaným povolením na základě zavedené koordinace odborných složek v rámci příslušného oblastního inspektorátu a v souladu s pokyny ředitelství ČIŽP. Současně se předpokládá, že určení inspektoři OOV budou garanty integrovaných kontrol v případech, kde v integrovaných povoleních dominuje vodohospodářská problematika. Při vykazování kontroly v rámci hlavního úkolu (H 1) za přítomnosti zástupců jiné složky ČIŽP bude vždy v tabulce plánu činnosti u této příslušné kontroly uvedena zkratka „IK“. V případě, že bude kontrola v rámci hlavního úkolu (H 1) provedena pouze inspektory OOV bez návaznosti na jiné složky ČIŽP, nebude v tabulce plánu činnosti u této kontroly zkratka „IK“ uvedena.

Počet plánovaných kontrol: 410

C. Složkové úkoly v oblasti ochrany vod

Složkový úkol 1 (S 1):

Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u zdrojů plánované kapacity nad 10 000 EO. Systém kontrol zůstává stejný jako v minulých letech. Dohled ČIŽP bude zaměřen na dodržování všech zákonem stanovených obecných povinností i konkrétních podmínek uvedených v platných vodoprávních povoleních. Součástí úkolu bude kontrola a evidence odlehčovacích komor na čistírnách odpadních vod (kontrola vypouštění odpadních vod z přepadů jednotné kanalizace, které nejsou odlehčovacími komorami dle ust. § 8 odst. 3 písm. g) vodního zákona). Kontroly a evidence se nebudou týkat odlehčovačů na stokách jednotné kanalizace, jež chrání stoky jednotné kanalizace před hydraulickým přetížením a tzv. havarijních přepadů a havarijních obtoků, ze kterých odpadní vody odtékají zcela výjimečně v důsledku vzniku nestandardní situace.

Počet plánovaných kontrol: 145

Složkový úkol 2 (S 2):

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Systém kontrol navazuje na předešlé roky. Kontroly budou provedeny u zdrojů velikosti 500 – 10 000 EO tak, aby byla zajištěna u jednotlivých zdrojů obdobná četnost kontrol jako v minulých letech.

Vlastní zaměření prověrek je stanoveno obdobně jako u velkých komunálních ČOV. Součástí úkolu, obdobně jako u S1 bude kontrola a evidence odlehčovacích komor na čistírnách odpadních vod (kontrola vypouštění odpadních vod z přepadů jednotné kanalizace, které nejsou odlehčovacími komorami dle ust. § 8 odst. 3 písm. g) vodního zákona). Přednostně budou prováděny revize a evidence čistíren dosud nekontrolovaných nebo těch, u kterých byly zjištěny v minulosti nedostatky nebo těch, kde byla poslední kontrola provedena před více lety.

Počet plánovaných kontrol: 243

Složkový úkol 3 (S 3):

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly se zaměří na dodržování povinností dle ustanovení § 39 vodního zákona, tj. zejména na požadované zajištění vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami

ve významných průmyslových areálech a také v opuštěných průmyslových zónách. Přednostně budou kontrolovány subjekty nakládající se závadnými látkami ve velkém rozsahu (rafinérie ropy, skladování státních hmotných rezerv, civilní i vojenská letiště, velkosklady PHM, dálkovody, sklady mazutu a LTO apod.). Součástí úkolu bude i kontrola průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.), prověření plnění obecných zákonných povinností, podmínek platných vodoprávních povolení a dodržování provozních předpisů. V případě kontroly průmyslové ČOV bude vyhotoven záznam do evidence průmyslových ČOV.

Počet plánovaných kontrol: 187

Složkový úkol 4 (S 4):

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Předmětem složkového úkolu je zajištění stálého dohledu ČIŽP nad realizací sanací starých ekologických zátěží (SEZ) a zjištění aktuálního stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách (lokality s uzavřenou ekologickou smlouvou i bez uzavřené ekologické smlouvy) včetně kontrol plnění termínů opatření k nápravě uložených rozhodnutím ČIŽP. Mimo běžné kontrolní činnosti, většinou prováděné v rámci svolaných řádných kontrolních dnů, provedou inspektoři OOV povinně kontroly nebo zjištění vývoje zátěže lokalit, na kterých se blíží termín plnění uloženého opatření k nápravě a zejména ověření aktuálního stavu plnění rozhodnutí ČIŽP před tím, než bude odeslána exekuční výzva. Žádný termín uloženého opatření k nápravě nesmí marně uplynout, aniž by bylo opatření v termínu splněno, nebo ze strany ČIŽP provedeny další povinné procesní kroky. Je nutno mít přehled o aktuálním stavu na všech lokalitách SEZ, ke kterým vydala ČIŽP rozhodnutí s uložením opatření k nápravě, a průběžně aktualizovat stav.

Vlastní kontroly realizace sanačních prací a monitoringu probíhají většinou formou účasti na kontrolních dnech ve spojení s fyzickou prohlídkou lokalit a se zaznamenáním stanoviska ČIŽP k průběhu sanačních prací a jejich dosavadním výsledkům. Inspektoři OOV se budou aktivně podílet na řešení případů, kde je jejich účast dle směrnice MŽP a MF ČR nezbytná (zahájení sanace, nová rozhodnutí, aktualizace vydaných rozhodnutí, ukončování sanace apod.).

Počet plánovaných kontrol: 182

Složkový úkol 5 (S 5):

Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Tento úkol bude vyhodnocován samostatně pro více oblastí zaměření kontrol, proto je nutné do evidence v CIS vždy u těchto kontrol uvádět pro každý tematický okruh zkratku. U kontrol zaměřených na malé vodní elektrárny bude uvedena zkratka „MVE“; u kontrol zaměřených na zasněžování bude uvedena zkratka „ZAS“ a v případě kontrol jiných subjektů nakládajících s povrchovými nebo podzemními vodami budou uvedeny zkratky „OpovrchV“ (jiné odběry povrchových vod), „OpodzemV“ (odběry podzemních vod).

Kontrola odběrů povrchových vod využívaných v provozech výroby energií (elektrárny obecně, malé vodní elektrárny) i v ostatních provozech (náhony k výrobním zařízením jako např. vodní mlýny) bude se zaměřením na dodržování vodoprávních povolení. Cílem předmětného úkolu je kontrola dodržování minimálních zůstatkových průtoků převážně během letního období.

Zejména v zimním období bude prováděna kontrola dodržování podmínek povolení k odběru povrchových i podzemních vod v lyžařských střediscích, kde se používá voda k výrobě umělého sněhu za účelem zasněžování sjezdovek.

Počet plánovaných kontrol: 88

Složkový úkol 6 (S 6):

Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění všech požadavků vodního zákona, zejména na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami, které se v oboru zemědělství produkují, nebo je s nimi nakládáno.

Počet plánovaných kontrol: 116

Složkový úkol 7 (S 7):

Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol, který je schválen MŽP. V roce 2020 budou kontrolovány subjekty zařazené do skupiny B (112) a vybrané subjekty zařazené do skupiny A (32) a jeden zatím nezařazený subjekt. Celkem bylo do plánu kontrol zařazeno 145 subjektů. Nad rámec tohoto plánu je možné kontrolovat další nezařazené subjekty.

Počet plánovaných kontrol: 145

D. Specifické úkoly v oblasti ochrany vod

Tyto úkoly jsou stanoveny vedoucími jednotlivých OOV OI s ohledem na významné specifické vodohospodářské problémy v územní působnosti konkrétních OI ČIŽP.

Počet plánovaných kontrol: 302

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2020 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Právní rámec činnosti

Základem kontrolní činnosti ČIŽP oddělení odpadového hospodářství (OOH) je kontrola plnění povinností, v oblastech, kterými byla inspekce pověřena podle zákonů:

- **č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 477/2001 Sb., o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích**, vč. souvisejících předpisů (ES)
- **č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Plán kontrol

Plán kontrolní činnosti je členěn do 8 složkových úkolů. Každý složkový úkol, resp. jeho zaměření je blíže popsán v následujícím textu.

Jednotlivá oddělení odpadového hospodářství ČIŽP sestavila své plány činnosti pro rok 2020 na základě pokynů ředitelství ČIŽP (ŘDT ČIŽP) a dále na základě plánů kontrol dle IPPC.

A. SLOŽKOVÉ ÚKOLY

Členění složkových úkolů a zaměření:

1. Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů (oprávněná i neoprávněná)

• Skládky odpadů:

- v roce 2020 budou zkontrolovány všechny skládky nebezpečných odpadů (s ev. předem projednanými výjimkami), přičemž pozornost bude zaměřena na případné používání konstrukčních prvků, jejich vykazování v evidenci, a také na vykazování odpadů použitých jako TZS (vč. splnění limitu 20% hm. podle ust. § 45 odst. 3 zákona o odpadech),
- kontrolovány budou skládky ostatního a inertního odpadu v první fázi provozu namátkově průběžně s tím, že alespoň jednou za tři roky by měla být zkontrolována každá skládka, přičemž kontroly zařízení s integrovaným povolením se řídí intervaly vyplývajícími ze zákona o integrované prevenci; kontroly by se měly zaměřit na využívání odpadů a výrobků k technickému zabezpečení skládek,
- kontroly budou podle regionálních potřeb a znalostí zahrnovat i rekultivované části skládek či uzavřené skládky (tj. v druhé fázi provozu skládky, vč. zaměření na mocnost vyrovnávací vrstvy) a skládky v režimu následné péče (třetí fáze provozu skládky),
- provoz skládek by měl odpovídat normám ke skládkování odpadů, které byly aktualizovány v období července až října 2018,
- důraz při kontrolách bude mj. kladen na základní popis skládkovaných odpadů tak, aby nedocházelo ke zneužívání postupu dle zjednodušené přejímky odpadů na skládku (zejména zneužívání zdůvodnění, že nelze odebrat reprezentativní vzorek, anebo účelového zdůvodnění, že byl proveden odborný úsudek, který však není žádným způsobem zdokumentován, či zcela nedostatečně); bude sledován rozsah analýz stabilizovaných odpadů a ukládání popílků ze spaloven nebezpečných odpadů v odděleném sektoru (ná vaznost na zařízení k úpravě odpadů) ve smyslu ust. § 8 a § 9 vyhlášky č. 294/2005 Sb.,
- důsledně prověřit sektory zřízené pro ukládání odpadů ze spaloven nebezpečných odpadů (ideálně v návaznosti na tok odpadů od jejich vzniku ve spalovně nebezpečných odpadů přes zařízení k úpravě apod.) v návaznosti na nařízení o POPs č. 1021/2019, za účelem zajištění vysledovatelnosti odpadů s POPs (sledovat toky odpadů s POPs) a zajištění nevratné destrukce látek POPs v odpadech (nebo jiné povolené způsoby nakládání s odpady POPs podle nařízení o POPs).

• Zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační či solidifikační linky, příp. mechanicko-biologická úprava apod.)

- Kontroly zařízení, kdy dochází při úpravě k „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O, pozornost bude zaměřena na způsob provedení procesu vyloučení

nebezpečných vlastností upravovaných odpadů a dalších souvisejících povinností, tj. sledování dalšího nakládání s odpadem kat. O,

- v případě mechanicko-biologické (či mechanicko-fyzikální) úpravy směsných komunálních odpadů bude důkladně sledováno vykazování výstupů a při uložení výstupu na skládku odpadů dokladování parametru výhřevnosti v sušině v předepsané četnosti,
 - výstupy z úpravy biologicky rozložitelných odpadů (jež jsou následně po předání oprávněným osobám, nakonec uloženy na skládku odpadů) budou důkladně sledovány za účelem ověření splnění parametru biologické stability v předepsané četnosti (lze skládkovat pouze odpady zařazené do skupin 3 a 4 vyhl. č. 341/2008 Sb.).
- **Zařízení k odstraňování odpadů (např. neutralizační a deemulgační stanice, čistírny odpadních vod a likvidace obsahu jímek)**
 - Kontroly mohou být důkladněji prováděny u komunálních ČOV za účelem řádného odstranění kapalných odpadů v důsledku změny vodního zákona, kdy nadlimitně znečištěné odpadní vody nad rámec příslušného kanalizačního řádu musí být zařazeny a evidovány jako odpad (odpadní voda) a předávány oprávněné osobě dle díky zákona o odpadech; lze předpokládat úzkou spolupráci s inspektory OOV (zjištění OOV budou předávána OOH ke kontrole dle zákona o odpadech).
 - **Spalovny odpadů a jiná termická zařízení k odstraňování odpadů či energetickému využívání odpadů**
 - Kontrolovat spalovny v četnosti ideálně jednou za dva roky, nebo příp. dle plánu IPPC (jednou za tři roky); kontroly mimo systém IPPC dle možností provést neohlášeně,
 - kontroly zařízení ke spalování nebezpečných odpadů (příp. též u zařízení ZEVO) budou zaměřeny cíleně na způsoby nakládání s popílky ze spalování, a to předání oprávněným osobám (mobilní zařízení, zařízení k solidifikaci atd.) až po cílové konečné zařízení (skládkování, resp. zjistit, kde došlo ke skutečnému odstranění popílků),
 - zejména u spaloven nebezpečných odpadů budou provedeny odběry popílků s cílem zjistit skutečné chemické složení se zaměřením na zjištění obsahu POPs (PCDD/PCDF a PCB), a prověření dodržení podmínek pro nakládání s odpady s obsahem POPs (Nařízení EPaR č.1021/2019).

Většina kontrol v tomto složkovém úkolu je plánovaná jmenovitě. Kontroly zařízení s vydaným integrovaným povolením se řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci. V případě, že není nutné provést kontrolu dle zákona o integrované prevenci, která je s předstihem dopředu písemně oznámena, doporučujeme, je-li to možné, provést předem neohlášené kontroly k zajištění „skutečného“ a reálného provozu probíhajícího v zařízení.

2. Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů (oprávněná i neoprávněná)

- **Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů**
 - budou kontrolovány kompostárny (zařízení dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech a malá zařízení dle § 33b odst. 1 písm. a) zákona o odpadech) se zaměřením na dodržování postupů zpracování BRO a povinností daných vyhláškou č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s BRO (kontrola průběhu procesu – dodržení teplotních režimů a počet překopávek, zařazování výstupů ze zařízení, dodržení četnosti kontrol těchto výstupů apod.). V případě, že budou v provozním řádu zařízení provozovaných dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech nedostatečně uvedeny podmínky provozu zařízení, bude o úpravu požádán příslušný krajský úřad,
 - bioplynové stanice (BPS) – budou kontrolovány především ty, které mají povolený příjem odpadů nebo je podezření, že přijímají odpady, i když je nemají povoleno přijímat (např. zjištění v programu EVI 9 a porovnáním s Registrem zařízení).

- **Zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu – terénní úpravy, rekultivace povrchu terénu či povrchových dolů, lomů, pískoven apod.**
 - obdobně jako v předchozích letech budou i v roce 2020 kontrolována zařízení, kde dochází k využívání odpadů na povrch terénu. Pozornost při kontrolách by měla být zaměřena na způsob konkrétního využití a zároveň zajištění účinné ochrany životního prostředí v lokalitě před negativními dopady v důsledku přímé interakce odpadů s okolním prostředím. V rámci těchto kontrol bude nadále využíváno přístrojové vybavení, kterým disponuje OOH ČIŽP (XRF spektrometr, Ramanův spektrometr, spektrometr FTIR) k zjištění základního screeningu ke splnění kvalitativních požadavků pro využívané odpady,
 - při kontrole rekultivací a terénních úprav důsledně prověřovat, zda aplikované stavební a demoliční odpady jsou využívány upravené do podoby recyklátu,
 - kontrolovat, zda nejsou na povrchu terénu využívány odpady na bázi sádry (sádrokarton, které nelze upravit do formy drceného kameniva dle ČSN a tedy recyklovat do podoby recyklátu ze stavebního a demoličního odpadu,
 - průběžně kontrolovat či provádět kontrolní šetření, která nelze předem konkretizovat (především nepovolené terénní úpravy a provozování mobilních recyklačních linek stavebních odpadů apod.) s důrazem na dodržování podmínek stanovených v ust. § 3 odst. 5 a odst. 6 zákona o odpadech (vedlejší produkty atd.) a dále podmínek daných vyhl. č. 294/2005 Sb. v platném a účinném znění, v návaznosti na dlouhodobý nárůst počtu zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu, jež téměř zcela nahradila skládkování inertních odpadů.
- **Zařízení upravující odpady, kde dochází k vyloučení odpadů z režimu odpadů (ust. § 3 odst. 6 zákona o odpadech), vč. zařízení vyrábějících paliva z odpadů, recyklačních linek apod.**
- **Zařízení, která provádí úpravu odpadů pod kódem R12 bez následné evidence vzniku odpadů (třídírny odpadů, recyklační linky apod.).**
- **U zařízení pro nakládání s odpadním plasty pod kódy R12 či R13 důkladně prověřovat dodávky odpadů ze zahraničí, zejména pak plasty, pryž apod. (viz SL. č. 8).**
- **Zařízení k úpravě a využívání odpadů mechanicko-biologickou úpravou či mechanicko-fyzikální úpravou (viz též v bodě 1 výše):**
 - kontroly zaměřit na kvalitu výstupů ze zařízení s ohledem na další způsob nakládání, především při předání odpadů na skládku odpadů, důkladně sledovat hodnocení kvality výstupů dle požadavků vyhl. č. 294/2005 Sb. (Příloha č. 4, bod 10 a 11, tzn. především sledování parametru AT4 a výhřevnost v sušině).

3. **Kontroly různých typů zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů a sběru, výkupu a využívání autovraků (oprávněná i neoprávněná)**

- **Sběr a výkup odpadů (mobilní i stacionární):**
 - prioritně budou průběžně kontrolovány výkupny odpadů se zaměřením na neoprávněný příjem odpadů, které nejsou povoleny platným provozním řádem zařízení nebo přímo zákonem a prováděcím právním předpisem (se zvláštním zaměřením na výkup a nakládání s elektroodpady a výkup potenciálně odcizených věcí). Kontrolováno bude současně plnění evidenčních a identifikačních povinností provozovatele při výkupu kovů a bezhotovostní výkup odpadů stanovených vyhláškou.
 - zařízení ke sběru a výkupu odpadů, která byla vytipována na základě kontrol původců odpadů provedených v uplynulém období (přebírání většího množství odpadů, zůstatky na skladě - lze využít databázi ISOH a systém SEPNO - vysledování odpadů přijatých na provozovnu zařízení ke sběru bez dalšího pohybu odpadů z provozovny = skladování většího množství odpadů).
 - mobilní zařízení pro sběr nebezpečných odpadů - zaměřením na kvalitu a úplnost vyplňování ohlašovacích listů mobilními zařízeními pro sběr v systému SEPNO (zejm. identifikace ohlašovatele, místa nakládky a vykládky, uvedení původců apod.), a dále se zaměřením, zda mobilní zařízení skutečně fyzicky nakládají s odpady či neprovádí pouze „fiktivní“ (např. účetní) přejímku odpadů, aniž by s odpady fyzicky nakládaly.
- **Autovrakoviště**
 - Do plánu kontrol budou přednostně zařazena zařízení ke sběru, výkupu nebo zpracování autovraků dle požadavku MŽP, jedná se o zařízení, u kterých je podezření, že nezasílají prostřednictvím

systému MA ISOH údaje o chybějících částech autovraků při převzetí. V seznamu zařízení uvedených v příloze č. 1 jsou mj. uvedeny informace o celkovém počtu autovraků zadaných do MA ISOH a počtu autovraků zadaných do MA ISOH, u kterých je rozdíl hmotnosti dle technického průkazu 0,1 tuny. Seznam vytvořila CENIA dle dat z MA ISOH za rok 2018. K provedení těchto kontrol lze využít v systému MA ISOH nový přehled („Přehled ČIŽP 2016-2019“) vytvořený pro potřeby ČIŽP, který umožňuje vyexportovat data do souboru „excel“.

- Dále budou prováděny kontroly schválených zařízení ke sběru a/nebo zpracování autovraků zaměřené na fyzické nakládání s autovraky (kontrola dodržování provozního řádu – kapacita zařízení, skladování autovraků, postup a místa zpracování autovraků apod.). K plánování těchto kontrol mohl být využit ISOH (Registr zařízení, případně systém MA ISOH).
- Kontroly budou také zaměřeny na nelegální rozebírání autovraků (např. zjištění z vlastní kontrolní činnosti).

Kontroly prováděné v rámci složkového úkolu č. 3 budou nadále prováděny zejm. jako předem neohlášené. Opakované kontroly budou provedeny tam, kde v předchozím období byly zjištěny závažné nedostatky. U složkového úkolu č. 3 budou uvedeny jmenovitě plánované subjekty.

4. Zpětný odběr výrobků a nakládání s vybranými výrobky

- **Nakládání s vybranými výrobky a místa ZO- nakládání** a „nelegální obchod a výkup“ odpadů charakteru výrobků, které podléhají zpětnému odběru (zejm. elektroodpady v souvislosti se zákazem výkupu a sběru v souladu s ust. § 37k odst. 5).
 - Tyto kontroly budou nadále prováděny zejm. v místech zpětného odběru ve výkupnách. Při plánování těchto kontrol lze vycházet z veřejného registru míst ZOV (web MŽP).
 - V rámci kontrol obcí bude nadále prověřováno, zda jsou v obci zřízena místa ZO elektrozařízení a jakým způsobem fungují (dostupnost pro konečné uživatele, soulad s registrem míst ZO).
- **Zpracování elektroodpadů**
 - Zaměření na fyzické nakládání s elektroodpady, zejm. způsob odstraňování provozních náplní a jejich následné shromažďování a likvidace (zejm. odstraňování nebezpečných složek a další nakládání s nimi apod.).
- **Zpětný odběr pneumatik** – povinnosti zajištění zpětného odběru v místech zpětného odběru zřízených individuálně plnicími povinnými osobami (vč. fyzické kontroly míst zpětného odběru na základě údajů uvedených v registru míst zpětného odběru na webu MŽP), kontroly zejm. prověří, zda jsou místa ZO funkční (např. zda nejsou místa zpětného odběru limitována odběrem „kus za kus“) a jakým způsobem probíhá předání zpětně odebraných pneumatik oprávněné osobě podle § 38 odst. 8 uvedené v roční zprávě povinné osoby. Dále se kontroly zaměří na:
 - povinnost zápisu do Seznamu (dosud nezapsaní dovozci – free riders, zejm. podklady od GRČ, viz dále) a povinnosti posledních prodejců při internetovém prodeji (písemné informace o zpětném odběru).
 - kontroly se zaměří zejm. na ty povinné osoby, které v předchozím období nesplnili povinnost zajištění minimální úrovně sběru pneumatik.
 - prověření pravdivosti údajů uvedených v ročních zprávách povinných osob, na základě podkladu MŽP
 - povinné osoby, které od roku 2016 zasílají nulové roční zprávy

Jako podklad pro plánování kontrol povinných slouží:

- seznam dovozců aktuálně vyžádaný z podkladů GRČ za rok 2018
- roční zprávy v systému ISPOP,
- seznam povinných osob vedený MŽP pro účely konfrontace s výše uvedenými databázemi.
- **Zpětný odběr baterií, elektrozařízení – výrobci.**
 - Zaměření na free riders, zejm. internetové prodejce a jejich dodavatele uvádějících na trh spolu s elektrozařízeními přenosné baterie nebo akumulátory. Pro účely plánování případných free riders se vychází ze seznamu dovozců od GRČ a Seznamu výrobců MŽP (isoh.env.cz).
- **Poslední prodejci**

- S ohledem na zajištění plnění kvóty úrovně sběru pro přenosné baterie, pro elektrozařízení a pneumatiky se primárně kontroly zaměří u posledních prodejců na zpřístupnění informace o zpětném odběru a případně i místa zpětného odběru (shromažďovacího prostředku) pro konečné uživatele.
- Kontroly se zaměří i na vybrané internetové prodejce pneumatik a elektrozařízení – povinnost písemného informování při prodeji (§ 38 odst. 5). U elektrozařízení se taková kontrola zaměří na bezplatnost zpětného odběru v rámci internetového prodeje v místě dodávky (§ 37k odst. 4 odst. a)), popř. v rámci kontrol „velkých“ posledních prodejců a obchodních center na plnění povinnosti podle § 37k odst. 4 odst. b). Dále bude u e-shopů zjišťováno, zda umožňují prodej do jiných členských států EU (s ohledem na plnění povinnosti podle § 37q odst. 5 ZO, bude upřesněno v metodickém pokynu).
- **Kolektivní systémy**
 - Plánované kontroly v tomto roce budou prováděny pouze po dohodě s MŽP.

5. Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci tohoto složkového úkolu jsou prioritně plánovány kontroly zařízení s IP dle plánu koordinátora IPPC.

Dále budou prováděny především kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají zejm. větší množství nebezpečných odpadů a kapalných odpadů a tam, kde je to opodstatněné, může být součástí kontroly i další nakládání s těmito odpady u oprávněných osob. Mezi jmenovitě plánované kontroly jsou zařazeny kontroly původců odpadů, jejichž činnost je v útlumu, a tudíž zde existuje riziko dlouhodobého skladování odpadů (opuštění odpadů).

V rámci tohoto složkového úkolu budou také prováděny kontroly obcí zaměřené na plnění § 17 odst. 3 zákona o odpadech (především zajištění míst pro oddělené soustředění složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a nově celoročně zajištěná místa pro oddělené soustředění biologicky rozložitelných odpadů a jedlých olejů a tuků). Dále bude v rámci kontrol ověřeno nakládání s textilním odpadem, např. zda obec i osoba přebírající textilní odpad s tímto nakládají v režimu odpadů nebo v režimu předcházení vzniku odpadů a opětovného použití.

Zvláštní pozornost bude věnována polské společnosti Leszek Wojteczek Wtórpol Ltd. Sp. o.o. (společnost není v české jurisdikci), která obcím nabízí bezplatnou likvidaci textilního odpadu. Cílem kontrol je zjistit, zda společnost nakládá s textilním odpadem na území ČR (schválené zařízení) nebo ho vyváží do zahraničí (přeshraniční přeprava odpadů). V rámci kontrol obcí bude ověřeno, zda se společností Wtórpol spolupracují.

- Kontejner Wtórpol spatřen ve městě Mšeno, IČO 00237078, Středočeský kraj
- Svoz uveden v plánu OH Olomouckého kraje pro 2016-2025, např. město Přerov, IČO 00301825

Každé OI by do plánu kontrol mělo jmenovitě uvést minimálně 5 obcí. Dodržování § 17 odst. 3 obcemi bude kontrolováno i v případě dalších kontrol obcí (např. na základě podnětů).

6. Kontroly dodržování chemického zákona (včetně nařízení EU: CLP, REACH, POPs a o detergentech) a zákona o biocidech

Kontrolní činnost v tomto složkovém úkolu bude probíhat podle zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a podle souvisejících nařízení EU (zejm. nařízení REACH, nařízení CLP, nařízení o POPs, nařízení o detergentech a nařízení o rtuti), pro jejichž dozor je ČIŽP zmocněna tímto zákonem. Mimo to budou prováděny kontroly dle zákona č. 324/2016 Sb., **o biocidních přípravcích a účinných látkách** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech), který dává ČIŽP pravomoci při kontrole nařízení EU č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání.

Kontroly jsou jmenovitě plánované u vhodných subjektů, které na trh uvádějí chemické látky, chemické směsi, předměty, biocidní přípravky, účinné látky nebo předměty ošetřené biocidními přípravky. Do nejmenovitě plánovaných jsou zařazeny kontroly z tematických okruhů detailněji popsanych dále. U tematických kontrol je jmenovitě plánování obtížné – k jednoznačné identifikaci kontrolované osoby jsou potřeba data z Generálního ředitelství cel (viz tematický okruh REF8), jedná se o kontroly internetových obchodů, kdy se mohou subjekty měnit (REF8), je nutné kontroly koordinovat s jinými orgány státní správy (viz tematický okruh kontroly obecné bezpečnosti výrobků v rámci V4) nebo ještě nejsou k dispozici pokyny k provedení projektu (viz tematický okruh zpětně získané látky).

Pozn.: Pokud je prováděna tematická kontrola, je nutné v CIS v komentáři k případu navíc označit, která z tematických kontrol byla provedena (podrobnosti budou popsány v MP CIS).

- **Tematické okruhy v rámci složkového úkolu:**

- **REACH-EN-FORCE 8** – V rámci celoevropského kontrolního projektu REF8 bude po celý rok 2020 kontrolován soulad výrobků (látek, směsí, předmětů, biocidních přípravků) prodávaných přes internet s požadavky nařízení REACH, CLP a BPR. Z hlediska nařízení REACH budou kontrolovány bezpečnostní listy a omezené látky (např. Cd, Pb, Ni, dekaBDE, azobarviva, CMR látky pro spotřebitele). Kontroly nařízení CLP a BPR se budou týkat reklamy na nebezpečné chemické směsi, resp. biocidní přípravky. Každý inspektor provede minimálně 2 kontroly. Národním koordinátorem projektu je M. Marko z Řdt ČIŽP.
- **Kontroly obecné bezpečnosti výrobků v rámci V4** – V termínu 1. 4. 2020 – 31. 5. 2020 proběhne kontrolní akce zaměřená na omezené látky (těžké kovy v bižuterních předmětech ve styku s kůží). Kontrolní akce bude probíhat ve spolupráci s celními orgány před propuštěním zboží do volného oběhu. Národním koordinátorem projektu je M. Marko z Řdt ČIŽP.
- **Zpětně získané látky** – V druhém pololetí roku 2020 (1. 7. 2020 – 31. 12. 2020) proběhne pilotní projekt Evropské agentury pro chemické látky zaměřený na zpětně získané látky (např. zpětně získané oleje apod.). U těchto látek, které již nejsou v odpadovém režimu, bude kontrolováno, zda byla splněna povinnost registrace dle nařízení REACH, nebo zda zpětně získaná látka spadá pod výjimku z registrace (např. dle čl. 2 odst. 7 písm d) nařízení REACH). V některých případech bude vhodná společná kontrola inspektora agendy chemických látek s inspektorem, který kontroluje zákon o odpadech. Každý inspektor provede minimálně 1 kontrolu. Národním koordinátorem projektu je O. Jarolím z Řdt ČIŽP.

7. Kontroly dle zákona o obalech

Prioritou kontrol dle zákona o obalech bude i nadále kontrola dovozců a výrobců baleného zboží, u kterých je podezření, že neplní žádné povinnosti jim dané zákonem o obalech (tzv. free riders). K vytipování těchto subjektů lze využít podklady poskytnuté GŘC o dovozech zboží (vybraných potravin a nápojů, drogerie, bot, oblečení, baterií a akumulátorů, elektrozařízení a dalších komodit). Dále se při plánování obalových kontrol vychází ze seznamu subjektů, u kterých je podezření na neplnění § 12 zákona o obalech, tj. nezajištění využití odpadů z obalů ve stanoveném rozsahu.

8. Přeshraniční přeprava

Plán kontrol přeprav odpadů (PPO) podle článku 50 nařízení 1013/2006 ES ve znění nařízení 660/2014 ES a § 76 zákona o odpadech je zpracován jako samostatný dokument, s veřejnou (obecnou) a neveřejnou (strategickou) částí. Plán je zpracováván na období 3 let (2020-2022), přičemž nedoznal zásadních změn v obecné části oproti minulému období. Dílčí změna nastala pouze ve „strategické části“, a to zejm. s ohledem na nutnost aktualizace dat o vývozech/dovozech a s ohledem na vývoj v oblasti omezení vývozu/dovozu plastů. Plán kontrol PPO jako celek schvaluje podle zákona o odpadech MŽP (aktualizovaná obecná část plánu bude po schválení MŽP vyvěšena na stránkách ČIŽP).

Plán kontrol (strategická část) vychází na základě požadavku nařízení 1013/2006 ES mj. z posouzení rizik vztahujících se na zvláštní toky odpadů a potenciální zdroje nedovolené přepravy. S ohledem na poslední negativní zkušenosti v ČR s dovozem odpadů deklarovaných jako odpadní plasty (obvykle kat. č. 191204 / kód B.Ú. B3010), budou kontroly zaměřeny především na příjemce této komodity (zejm. subjekty, které uvádí kód využití při příjmu R12/R13).

OI provádí samostatně kontroly **podle Plánu kontrol PPO a podkladů o dovozech a vývozech odpadů** za rok 2018 a popř. podle seznamu vydaných rozhodnutí MŽP jako součást plánovacích listů ostatních složkových úkolů (jmenovitě a nejmenovitě plánované kontroly). Konkrétní rozhodnutí o přepravě budou OI poskytnuta na vyžádání (tzn., nebudou již pravidelně zasílána jednotlivá rozhodnutí na OI). Každé OI plánuje minimálně **4 kontroly PPO** (je možné v rámci např. kontroly SL 3 apod.), podle **zvážení vedoucího oddělení lze provést v rámci kontroly PPO společnou kontrolu „na silnici“** (např. v blízkosti provozovny vytípaných příjemců odpadů apod.) ve spolupráci s mobilním dohledem CS na vytípaném stanovišti (v plánu nemusí být určen konkrétní kvartál ani stanoviště).

KOMENTÁŘ K SESTAVENÉMU PLÁNU

Pro rok 2020 je OOH naplánováno celkem **1346** kontrol v rámci 8 složkových úkolů, priorit, integrovaných kontrol. V letošním roce se dále počítá se spoluprací s dalšími orgány státní správy, zejména s Hasičským záchranným sborem České republiky. V rámci této spolupráce budou konkrétní kontrolované subjekty upřesněny po domluvě. 1023 kontrol je plánováno jmenovitě, tzn., je znám konkrétní subjekt, u kterého proběhne kontrola. 323 kontrol je plánováno nejmenovitě, tzn., počítá se s provedením této kontroly v rámci složkového úkolu (tematická kontrola), přičemž kontrolovaný subjekt bude stanoven až v průběhu roku (vlastním zjištěním, z jiných zdrojů – podkladů ředitelství, GŘC, krajů apod.).

Rozložení kontrol podle složkových úkolů v rámci plánu (mimo nezařazené priority, nespecifikované integrované kontroly):

Složkový úkol	Počet plánovaných kontrol	Zastoupení v plánu (%)	Jmenovitě plánované (počet)
Zařízení k odstraňování odpadů	164	12%	139
Zařízení k využívání odpadů	120	9%	102
Sběr a výkup odpadů + vrakoviště	178	13%	131
Zpětný odběr výrobků	74	5%	57
Původci odpadů	464	34%	392
Chemické látky a směsi	221	16%	121
Obaly	72	5%	43
PPO	53	4%	38
celkem	1346	100%	1023

Ročně podle dosavadních výsledků a trendů provede ČIŽP OOH cca 3 500 kontrol. Tzn., že v průběhu roku jsou obvykle řešeny další neplánované kontroly typu podněty, kontroly vycházející ze zjištění při běžné kontrolní činnosti, časově omezené kontrolní akce lokálního nebo celorepublikového charakter, kontroly typu RAPEX apod. Některé typy kontrol nelze zařadit pod žádný složkový úkol (nelegální nakládání s odpady mimo určená místa, přeprava odpadu mimo PPO apod.). OI má dále obvykle

stanovenou prioritu, jež zahrnuje v zásadě provedení několika (opakovaných) kontrol či inspekčních činností.

Kontroly IPPC

Kontroly zařízení s IP tvoří 29 % současného plánu (celkem 394 jmenovitě plánovaných kontrol). Většinu z těchto kontrol představují kontroly původců odpadů (složkový úkol č. 5) a kontroly skládek odpadů (složkový úkol č. 1). Povinnost provádět pravidelné kontroly v minimálním intervalu 1x za 3 roky je dáno zákonem o IPPC, resp. směrnicí IED.

C. PRIORITY (SPECIFICKÉ ÚKOLY) NA ÚSEKU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ PRO ROK 2020 JEDNOTLIVÝCH OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ ČIŽP OOH

Priorita je úkol, jenž si navrhne sám jednotlivý oblastní inspektorát. Pro rok 2020 nebyla stanovena povinně, přesto většina OI (8 z 10) prioritu stanovila. Jedná se o sérii kontrolních úkonů v určité oblasti např. podrobné sledování konkrétního zařízení pro nakládání s odpady nebo činnosti oprávněné osoby včetně navazujících vztahů (např. problematika mobilních zařízení ve vztahu k nebezpečným a ostatním odpadům, konkrétní spalovna či skládka), řetězce nakládání se specifickými druhy vybraných odpadů od původce až po koncové zařízení (např. řešení problematiky kalů z ČOV v regionu, likvidace zdravotnických odpadů apod.) nebo zmapování terénu v určité v regionu problematice či nové oblasti (např. problematika kompostáren, problematika sběru v regionu, přístup obcí k problematice BRO, výroba paliv z MBÚ a jejich další uplatnění apod.). Cílem priorit je mj. zhodnocení stávajících poznatků z minulých období.

5. OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany přírody zajišťuje státní dozor na základě pěti složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů + související legislativa ES,
- **č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty** a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů,
- **č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu**, ve znění pozdějších předpisů.
- **č. 93/2018 Sb., o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu**

Plán kontrol

Kontrolní činnost České inspekce životního prostředí se cíleně zaměřuje na prověřování aktivit a subjektů, které mohou představovat závažné ohrožení zájmů ochrany přírody. Obecná ochrana přírody je zastoupena především ochranou dřevin rostoucím mimo les, významných krajinných prvků ve smyslu zákona na ochranu přírody a krajiny nebo volně žijících ptáků. Z dalších oblastí lze jmenovat

problematiku zvláště chráněných druhů, zvláště chráněných území nebo ochrany zemědělského půdního fondu. Plánované aktivity navazují na zjištění z předchozí kontrolní činnosti a zohledňují aktuální poznatky v oblasti porušování předpisů na ochranu životního prostředí, ty významnější v podobě celostátních složkových úkolů nebo specifických úkolů jednotlivých oblastních inspektorátů ČIŽP.

Dlouhodobě zaujímá velký podíl dozorové činnosti složky šetření doručených podnětů občanů a spolků, což souvisí s vnímáním inspekce jako nezávislé kontrolní instituce v oblasti životního prostředí. Statisticky je nejvíce zastoupena problematika ochrany dřevin, ale často veřejnost zaznamenává i poškozování významných krajinných prvků nebo zvláště chráněných území. Tradičně se lze setkat s podněty, které se týkají ochrany zvláště chráněných druhů nebo evropských ptáků, výrazně narůstá počet podnětů týkajících se ochrany zemědělského půdního fondu, ačkoliv mnohé z nich nenáleží do dozorové kompetence ČIŽP.

V oblasti úmluvy CITES kontrolní činnost obvykle plyne ze spolupráce s celními orgány při kontrolách dovozu a vývozu a ze spolupráce s orgány činnými v trestním řízení při objasňování závažných případů porušování úmluvy a souvisejících předpisů. Zaměření kontrol vyplývá z aktuální situace, prioritou zůstává kontrola obchodu s komoditami z nejvíce ohrožených druhů tj. obchodu s nosorožčími rohy, slonovinou či tygřími produkty, průběžně jsou prováděny kontroly chovatelů, zaměřené na prokázání původu a dodržování registrační povinnosti. Tradičně jsou do plánu zařazeny kontroly subjektů nakládajících s geneticky modifikovanými organismy, v některých oblastech je aktuální i problematika ochrany ZPF. Nově se zavádí téma využívání genetických zdrojů podle nagojského protokolu.

Meziresortní a mezinárodní spolupráce, vzdělávání

V rámci svých kompetencí ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, tedy Policií ČR, Celní správou a justičními orgány, zejména při odhalování obtížně prokazatelných skutků v oblasti životního prostředí. Tradičně se spolupráce týká problematiky ochrany zvláště chráněných druhů, volně žijících ptáků nebo druhů chráněných mezinárodními úmluvami. Obvykle jsou řešeny případy nedovoleného zásahu do přirozeného vývoje a populací těchto druhů, úmyslného zabíjení a v neposlední řadě i vnitrostátního či mezinárodního obchodu s živými i neživými jedinci ZCHD.

Kontrolní činnost na úseku ochrany přírody by nebyla možná bez průběžného udržování vysokého odborného a právního povědomí inspektorů, zejména v souvislosti s novými vědeckými poznatky, legislativními změnami i nárůstem kontrolních kompetencí. Nedílnou součástí profesního rozvoje je účast vybraných pracovníků na specializovaných školeních, která zahrnují věcné i právní aspekty ochrany životního prostředí.

Složkové úkoly

Složkový úkol č. 1: Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky

Nedílnou součástí kontrolní činnosti je dodržování povinných požadavků na zemědělské hospodaření, které vycházejí ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť. V souvislosti s přiznáváním přímých dotací je tímto způsobem každoročně prověřováno minimálně 1% všech žadatelů, což představuje více než 300 kontrol zemědělsky hospodařících subjektů. Kontroly jsou zaměřeny na dodržování ochrany dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, hnízdišť ptáků a evropsky významných lokalit. Mechanismus výběru upřednostňuje

zejména delší dobu nekontrolované subjekty a žadatele, u kterých bylo v minulosti zjištěno porušení předpisů.

Složkový úkol č. 2: *Kontroly dodržování zákonných ustanovení v souvislosti s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy*

Podobně jako v přechozích letech budou probíhat systematické kontroly subjektů, které na základě rozhodnutí MŽP nakládají s geneticky modifikovanými organismy. V souladu s dlouhodobým plánem se kontrola dodržování zákonných ustanovení bude týkat zejména delší dobu neprověřovaných subjektů, zaměřených zpravidla na uzavřené nakládání s GMO.

Složkový úkol č. 3: *Kontrola dodržování zákonných ustanovení zařízeními typu zoologické zahrady*

Součástí standardní činnosti budou systematické kontroly vybraných chovatelských zařízení, která jsou nebo mohou být zoologickou zahradou s licenci. Předmětem šetření bude dodržování zákonných ustanovení plynoucích ze zákona o ochraně přírody a krajiny, zákona CITES a zákona o podmínkách provozování zoologických zahrad.

Složkový úkol č. 4: *Kontrola plnění inspekci uložených opatření k nápravě*

V rámci správní činnosti inspekce odpovědným osobám ukládá splnění povinnosti uvedení do původního stavu nebo provedení náhradních opatření nápravě následků nedovoleného jednání. Předmětem těchto kontrol bude ověřit plnění uložených povinností ve stanovené lhůtě. Prověřované subjekty budou vybrány s ohledem na uplynutí lhůty pro realizaci stanovených opatření.

Složkový úkol č. 5: *Celoinspekční prověrka vybrané CHKO se zaměřením na kontrolu dodržování zákonných ustanovení plynoucích ze zákona na ochranu přírody a krajiny*

Přibližně v polovině roku se za účasti inspektorů z celého státu uskuteční kontrolní akce zaměřená zejména na dodržování zákazů vjezdu a setrvání motorových vozidel na území vybraného CHKO a dalších omezení plynoucích ze zákona na ochranu přírody a krajiny. Tyto zákazy plynou z obecných či bližších ochranných podmínek chráněných krajinných oblastí a na řadě míst nejsou respektovány, často i dlouhodobě.

Specifické úkoly

Kontrola dodržování ochrany dřevin rostoucích mimo les, mj. v souvislosti s realizací investičních akcí, při výstavbě, opravách nebo údržbě liniových staveb.

Kontrola plnění uložených náhradních výsadeb a péče o dřeviny rostoucí mimo les, zpravidla v návaznosti na kontroly výkonu veřejné správy

Kontrola dodržování základních a bližších ochranných podmínek maloplošných zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit

Kontrola dodržování ochranných podmínek zvláště chráněných druhů využívajících lidské stavby, rorýsů, netopýrů a dalších

Kontrola dodržování obecné ochrany volně žijících ptáků, mj. v souvislosti s jejich úhyny na

průhledných plochách

Kontrola významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva a registrovaných významných krajinných prvků

Kontrola dodržování ochrany biotopů a populací zvláště chráněných druhů in situ

Kontrola zajištění zákonné ochrany vybraných památných stromů

Kontrola provozovatelů malých vodních elektráren s ohledem na dodržování minimálních zůstatkových průtoků a ochranné podmínky zvláště chráněných druhů

Kontrola výkonu státní správy u vybraných obecních úřadů

Kontrola dodržování ochrany ZPF před znečištěním v souvislosti s provozováním sportovních střelnic

Kontrola plnění podmínek uvedených ve vydaných výjimkách ze zákazů pro ZCHD a ZCHÚ

Kontrola jeskyní, důlních děl a dalších lokalit s výskytem letounů

Kontrola chovu a nakládání s exempláři CITES, jedinci ZCHD nebo volně žijícími ptáky

Kontrola dodržování vydaných rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti podle § 66 ZOPK

Kontrola dodržování ochranných podmínek dravců a sov

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany přírody pro rok 2020 byl sestaven na základě poznatků a zkušeností získaných v předchozích letech, přičemž byly vzaty v úvahu personální možnosti složky. Obsahuje úkoly plynoucí z dlouhodobých závazků (Cross Compliance) a systematicky prováděné kontroly v oblasti GMO a ZOO. Dále jsou doplněné tradiční nebo nová problémová témata oblasti na úseku ochrany přírody, jako jsou kontroly investičních záměrů a další stavební činnosti, zásahů v souvislosti s dodržováním ochranných podmínek významných krajinných prvků, zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit, zvláště chráněných druhů a volně žijících ptáků nebo kontroly výkonu státní správy. Standardní součástí činnosti se staly kontroly zaměřené na kontrolu ochrany ZPF před znečištěním.

Plánovaná činnost tvoří cca 40% pracovní kapacity inspektorů. Významná část aktivit spočívá v naplňování specifických úkolů, které reflektují činnosti a subjekty, které představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody na daném území. Zbývající kapacity téměř bezezbytku či dokonce na úkor plánované činnosti zaujímá prošetřování a vyřizování podnětů, jejichž počet je v porovnání s ostatními složkami ČIŽP velmi vysoký.

OCHRANA LESA

Právní rámec činnosti

V roce 2020 bude Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany lesa, zajišťovat v plném rozsahu výkon státní správy na úseku ochrany lesů jako složky životního prostředí.

I v roce 2020 bude právním rámcem pro výkon činnosti inspekce zejména:

- zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí,
- zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb.
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

I v roce 2020 bude plánovaná i neplánovaná kontrolní činnost zaměřena na všechny typy vlastnictví lesů v rámci celé ČR.

Kromě povinností stanovených složce ochrany lesa obecně závaznými právními předpisy, budou v rámci složky ochrany lesa šetřeny podněty, stížnosti, petice, vyhotovována odborná stanoviska a posudky, zpracovávány informace pro potřeby MŽP, bude pokračovat funkční spolupráce s PČR v oblasti protiprávního jednání v lesích, stejně jako spolupráce s ÚHÚL ve věci reprodukčního materiálu lesních dřevin. Metodické řízení činnosti oddělení ochrany lesa oblastních inspektorátů ČIŽP předpokládá zpracování novel stávajících řídicích aktů a vydávání nových vnitřních metodických pokynů z úrovně ředitelství inspekce, a to v souvislosti se změnami legislativy. Jejich cílem je pokračování ve sjednocování a objektivizaci výkonu inspekční práce, včetně prevence vzniku správních deliktů při hospodaření v lesích.

Plán kontrol

Pro rok 2020 je vnější kontrolní činnost OOL OI plánována v intencích příkazu ředitele ČIŽP č. 8/2013 v rozsahu 40 – 45 % disponibilního časového fondu inspektorů. Rozdíly jsou dány zejména časovou náročností některých kontrol a značnou personální nedostatečností.

Přesto je naplánováno 652 kontrol, oproti 621 kontrolám v roce 2019. Přibližně stejný počet kontrol lze předpokládat u kontrol neplánovaných v důsledku nahodilých zjištění, podnětů a mimořádných situací v lesích (zejména kalamitní rozvoj hmyzích škůdců, který bude v roce 2020 aktuální zejména v Moravskoslezském kraji, Olomouckém kraji, Zlínském kraji v Kraji Vysočina, Jihočeském, Plzeňském i Středočeském kraji).

Složkové úkoly:

Vzhledem ke gradaci v rozvoji kůrovců ve značné části lesů v rámci republiky v roce 2019, byl i pro rok 2020 přijat opakovaně aktuální složkový úkol, kterým je Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem v roce 2020 by, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možnému souvisejícímu poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), měla být i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví. K monitorování

složkového úkolu budou využívány všechny formy terénních výjezdů, kterými mohou být jak řádné kontroly v intencích zákona o kontrole, tak podněty, úkony předcházející kontrole apod.

Vícesložkové úkoly nebyly pro rok 2020 stanoveny.

Specifické úkoly:

Volba specifických úkolů je již tradičně ve výhradní pravomoci vedoucích OOL OI a odvíjí se od konkrétních znalostí regionu a problémových lesních majetků. Z plánů kontrolní činnosti na rok 2020 vyplývá, že napříč oblastními inspektoráty se v plánech objevují zejména tato témata, kde lze předpokládat problémy v hospodaření v lesích:

- komplexní kontroly,
- rozvoj biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub, hlodavců,
- obnova lesů v zákonných lhůtách a její kvalita,
- škody zvěří (zejména v oblastech s enormními stavy zvěře jelení a sičí)
- poškození lesů těžbou a lesní dopravou,
- ochrana lesního půdního fondu včetně jeho využívání pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů (rekreační aktivity, odpady a odpadky, dobývací prostory),
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí.

Jednotlivá témata budou kontrolována jednak jako samostatné kontrolní akce, tak v rámci komplexních kontrol, v jejichž rámci je několik témat sloučeno. Proto úhrnný počet témat nekoresponduje s počtem kontrol, které mohou obsahovat více než jedno téma.

I v roce 2020 v plánech převažují u většiny oblastních inspektorátů komplexní kontroly. Jejich obsahem jsou veškerá témata, která jsou z hlediska možné kontroly na daném lesním majetku aktuální. Jde o profesně náročný druh kontroly, která poskytuje ucelený obraz o stavu hospodaření v lesích konkrétního majitele, a to z hlediska ohrožení, popř. poškození životního prostředí v lesích jako složce životního prostředí.

Prioritní (zásadní) kontroly

Za zásadní kontroly, které by měly mít velkou vypovídací schopnost o stavu životního prostředí v lesích, v r. 2020 považujeme:

- rozvoj biotických činitelů,
- poškozování lesů těžbou a lesní dopravou a narušení stability porostů,
- obnova lesů v zákonných lhůtách a její kvalita,
- škody zvěří (zejména v oblastech s enormními stavy zvěře jelení a sičí),
- využívání lesních pozemků pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů,
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí.

Tyto prioritní kontroly budou orientovány na majetky, kde na základě získaných poznatků lze předpokládat ohrožení a poškození životního prostředí včetně porušení právních předpisů. Ústředním tématem těchto kontrol bude, vedle prevence, též volba účinných mechanismů k dosažení žádoucího stavu. Teprve v případech zásadního porušení platných předpisů budou tato porušení řešena jako přestupky.

Řádné provedení těchto kontrol, často u problémových vlastníků, klade na inspektory značné odborné a časové nároky a je základem k nápravě nežádoucího stavu. Slabým článkem tohoto procesu je opakující se problém v podobě personální nedostatečnosti, který se u některých oblastních inspektorátů nadále prohlubuje.

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany lesa pro rok 2020 byl sestaven na základě zkušeností z minulých roků, předpokladu vývoje škodlivých činitelů v lesích i na základě znalosti protiprávního jednání konkrétních fyzických a právnických osob. Opakujícím se negativním fenoménem posledních roků, jehož výskyt lze předpokládat i v roce 2020, je nebývalý rozvoj kalamitních hmyzích škůdců v Moravskoslezském, Zlínském a Olomouckém kraji, v Kraji Vysočina, v Kraji Jihočeském, Plzeňském i Středočeském kraji.

V r. 2020 se témata kontrol, oproti předchozím rokům, podstatně nemění.

V důsledku kalamitní situace v rozvoji hmyzích škůdců v poměrně značné části lesů, je v plánech kladen důraz právě na toto téma a dočasně se upouští od dodržování periodicity kontrol u jednotlivých vlastníků.

Kontroly budou zaměřeny na všechny typy vlastnictví lesů.

Schválil.....

Ing. Erik Geuss, Ph.D., ředitel ČIŽP

V Praze dne..... 13. 01. 2020